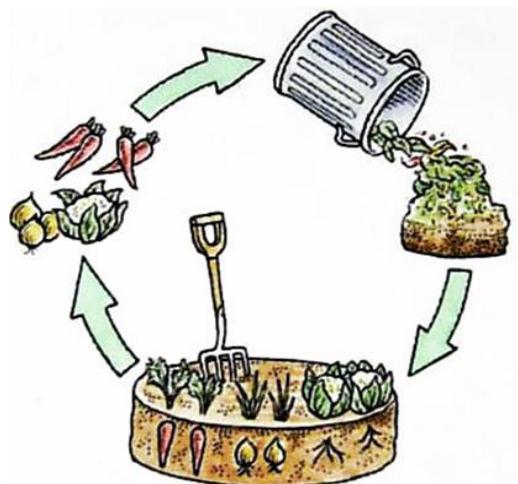

VODIČ ZA KOMPOSTIRANJE U VLASTITOM KUĆANSTVU

Što je kompostiranje?

To je postupak koji podrazumijeva razgradnju biootpada u prisustvu zraka pri čemu nastaju ugljični dioksid, voda, toplina i **kompost**, kao visokovrijedni konačni produkt.

To je ujedno i najprihvatljiviji način zbrinjavanja organskog otpada iz kojeg nastaju vrijedne organske tvari koje poboljšavaju strukturu tla, pomažu zadržavanju vlage, tlo čine prozračnijim, povećavaju mikrobiološku aktivnost tla, obogaćuju ga hranjivim sastojcima te povećavaju otpornost biljaka na nametnike i bolesti.

Što kompostirati?

- kuhinjski otpad (ostaci i kora voća i povrća, ljuške jaja, talog od kave, vrećice od čaja, ostaci kruha, listovi salate, blitve, kelja i sl.)
- vrtni ili zeleni otpad (granje, otpalo lišće, otkos trave, orez živice, zemlju iz lončanica, uvelo cvijeće, ostatke voća i povrća i sl.);
- ostali biootpad (kora drveta, piljevina, papirnate maramice, borove iglice, slama, piljevina božićna drvca).

Ne mogu se kompostirati:

- meso, riba, kosti, koža, tekuća hrane,
- mlijeko i mliječni proizvodi, ulja i masti,
- pepeo, ambalaža, guma, opasni otpad,
- obojeni i lakirani drveni otpad,
- papirnati i stakleni otpad,
- odjeća, koža, cigarete,
- pelene, bolesne biljke, glina, izmet pasa i mačaka,
- plastična ambalaža, novinski papir, časopisi u boji i lijekovi.

Kako kompostirati?

1. U ograđeni prostor (drvena oplata, opeka ili dr.) na dno hrpe staviti usitnjeno granje (visina sloja do 15 cm),
2. Na to dodati sloj lišća, a zatim slojeve biootpada, koje prethodno treba izmiješati i usitniti na komade manje od 5 cm (visina sloja oko 20 cm),
3. Između slojeva biootpada nasuti tanki sloj vrtne zemlje ili svježeg komposta,
4. Postupak ponavljati dok kompostna hrpa ne dosegne visinu od oko 1 m,
5. Zgotovljenu hrpu prekriti materijalom (jutena vreća, slama ili sl.), koji propušta zrak smanjuje isušivanje i gubitak topline, onemogućava ispiranje hranjivih sastojaka te sprječava raznošenje vjetrom),
6. Kompostnu hrpu treba prevrtati radi prozračivanja, otklanjanja neugodnih mirisa i suvišne vlage – na početku najkasnije nakon 5 – 6 tjedana, poslije toga svaka 2 mjeseca,
7. Nakon 3 do 4 mjeseca temperatura se smanjuje s 50 – 60 C na temperaturu okoline,
8. Poslije 9 do 12 mjeseci kompost je zreo te ga treba prosijati (sito s veličinom rupa oko 1 cm). Veće komade koji su ostali na situ vratiti u proces kompostiranja.

Praktični savjeti:

Preporuča se mjesto za kompostnu hrpu napraviti u sjeni stabla ili većeg grma.

Biootpad se ne postavlja u rupu kako bi se izbjeglo truljenje i neugodni mirisi.

Optimalna vlažnost veoma je važna za razgradnju biomaterijala. Ako kompostna hrpa sadrži previše vlage, dolazi do truljenja. Premalo vlage, pak, zaustavlja procese razgradnje i pogoduje stvaranju pljesni. Stoga valja pripaziti na navedeno.

Preporuča se ostatke crnogorice stavlјati u malim količinama zbog smole koja usporava kompostiranje. Isto vrijedi i za kore agruma.

Jednostavno pravilo glasi: zeleni, mekani biootpad bogatiji je dušikom i hranjiv je (ostaci voća i povrća, čaja, talog kave, pokošena i prosušena trava, korov, ostaci biljaka i cvijeća ...), a suhi drvenasti ili slarnati sadrži više ugljika i nije hranjiv (lišće, usitnjeno granje, slama, piljevina). Iskustvo pokazuje da mješavina kompostnog materijala ima povoljne osobine ako se izmješa oko dvije trećine vlažnog, zelenog, hranjivog materijala i jednu trećinu smeđeg, suhog i manje hranjivog.

Zaražene i bolesne biljne dijelove nije preporučljivo kompostirati.

DA !

NE !

ostaci voća

vrećice čaja

ostaci povrća

orez živice

sjeme korova

meso

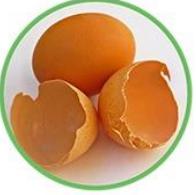
veliki komadi drva

fekalije kućnih ljubimaca

suho lišće

lijuske jaja

talog kave

komadi papira

ugljen/pepeo

riba

mlijeko i mlijecni proizvodi

piljevina crnogorice

sijeno/slama /grančice

karton

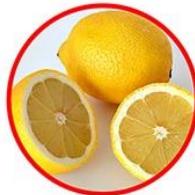
stajsko gnojivo

prirodna vlakna

orašasti plodovi

agrumi

sjemenke i koštice

nerazgradive tvari